

Informatívny rámcový obsah vzdelávacieho programu „Kurz opatrovania“ v rozsahu minimálne 220 hodín

Vzdelávací program „Kurz opatrovania“ je potrebné absolvovať na účely plnenia kvalifikačných predpokladov na pracovnú pozíciu opatrovateľka/opatrovateľ v súlade s § 84 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnych službách“)

☼ Kvalifikačné predpoklady pre záujemkyňu/záujemcu, ktorý chce absolvovať vzdelávací program „Kurz opatrovania“

minimálne základné vzdelanie

☼ Profil absolventa vzdelávacieho programu „Kurz opatrovania“

Absolvent vzdelávacieho programu je kvalifikovaný pre prácu opatrovateľky/opatrovateľa, a to získaním teoretických vedomostí a praktických zručností, ktoré využije pri poskytovaní opatrovateľskej služby, či už v domácom prostredí, ako aj v zariadeniach sociálnych služieb.

- je pripravený na samostatné vykonávanie úkonov sebaobsluhy, úkonov starostlivosti o domácnosť a základné sociálne aktivity v súlade s prílohou č. 4 zákona o sociálnych službách
- má základné vedomosti o ochoreniach v staršom veku a vie zodpovedne pristupovať k prijímateľovi sociálnej služby s prihliadnutím na špecifiká jednotlivých ochorení
- ovláda etické princípy pri práci opatrovateľa
- vie zvoliť správny postup pri poskytovaní prvej pomoci, vie vyhodnotiť situáciu a kontaktovať zodpovednú osobu
- ovláda zásady dezinfekcie pri výkone svojich prác.

☼ Vzdelávací program „Kurz opatrovania“ sa delí na tri časti:

1.časť – teoretická (môže byť buď prezenčnou formou alebo kombinovanou formou – prezenčná a dištančná). Pri kombinovanej forme musí byť zachovaný pomer 70% prezenčne a 30 % dištančne z celkového počtu hodín v teoretickej časti)

2. časť – praktická – prezenčná forma

3. časť – prax v zariadeniach sociálnych služieb alebo v zdravotníckych zariadeniach, kde sa nachádzajú pacienti odkázaní na pomoc inej osoby pri sebaobslužných úkonov podľa prílohy č. 4 zákona sociálnych službách – prezenčná forma

► **Teoretická časť** (nižšie uvedené vzdelávacie okruhy, či už v teoretickej alebo praktickej časti sú iba informatívne, každý žiadateľ vzdelávacieho programu si ich prispôsobuje, rozširuje)

Opatrovateľstvo – splnenie kvalifikačných predpokladov v súlade so zákonom o sociálnych službách, základné vymedzenie pojmu, charakteristika a náplň práce opatrovateľa, osobnostné predpoklady, zásady bezpečnosti a prevencie úrazov, bežné úkony starostlivosti o dieťa v rozsahu podľa prílohy č. 4 k zákonu o sociálnych službách

Komunikácia – základné vymedzenie pojmu, rozdelenie komunikácie, devalvácia, evalvácia, asertívne techniky a spôsoby správania sa opatrovateľa, základy deeskalačných techník, dodržiavanie etických princípov pri práci opatrovateľky

Základy anatómie, fyziológie (zdravoveda) – základy anatómie ľudského tela, vymedzenie pojmu zdravie a choroba

Gerontológia, geriatra – základné vymedzenie pojmu, rozdiel medzi pojmi, pasívne a aktívne starnutie, najčastejšie ochorenia v staršom veku (GIT, CNS, kardiovaskulárny systém, endokrinologický systém, pohybový systém, vylučovací systém) a starostlivosť o klienta s týmito ochoreniami, biologické prejavy starnutia a staroby

Špecifiká detského veku – vývojové etapy a socializácia dieťaťa (novorodenec, dojča, batola, predškolský vek, školský vek) – vývin kognitívnych funkcií, telesný a motorický vývin - špecifiká v jednotlivých obdobiach, význam hry, spánok, zásady správnej výživy v jednotkových obdobiach, pitný režim, najčastejšie ochorenia v detskom veku, starostlivosť o dieťa s ťažkým zdravotným postihnutím (opatrovateľské techniky pri zabezpečovaní a uspokojovaní bio psycho sociálnych potrieb)

Mobilita a motorika – zásady rehabilitácie seniorov, zvyšovanie záťaže po úrazoch a náhlych príhodách u seniorov, pomôcky a používanie kompenzačných pomôcok (návnik presunu na invalidný vozík, používanie chodítka a G aparátu), polohovanie ako prevencia vzniku dekubitov (aktívne, pasívne), používanie antidekubitných pomôcok

Meranie fyziologických funkcií – vymedzenie základných pojmov, základné fyziologické funkcie (meranie TK, D, P, teploty, vylučovanie – bilancia tekutín)

Podávanie liekov – základné rozdelenie liekov – druhy, spôsoby podávania liekov so zameraním sa na podávanie sub cutánných liekov (inzulín, fraxiparín, heparín...)

Paliatívna starostlivosť – charakteristika paliatívnej starostlivosti, fázy umierania, uspokojovanie bio-psycho-sociálno-spirituálnych potrieb klienta

Základy prvej pomoci – úlohy a miesto prvej pomoci v neodkladnej zdravotnej starostlivosti, všeobecné zásady poskytovania prvej pomoci, základné život zachraňujúce úkony, poruchy vedomia, poruchy dýchania, záchvatové stavy – febrilné kŕče, epilepsia, krvácania z rām, šok, zlomeniny, poranenie kĺbov, obsah domácej lekárnice, odhadovanie zdravotných rizík v okolí klienta, predchádzanie zdravotným rizikám, komunikácia s lekárom

Stravovanie klienta – základné vymedzenie pojmov výživa, diétny systém, pitný režim, spôsoby podávania stravy, kŕmenie klientov

Hygiena a epidemiológia - základné pojmy epidemiológie; predchádzanie nákaze vírusovými a bakteriálnymi pôvodcami, prevencia chorôb, dezinfekcia, sterilizácia

Právne úpravy zamerané na problematiku poskytovania sociálnych služieb, inšpekcie v sociálnych veciach a poskytovania kompenzačných príspevkov ťažkého zdravotného postihnutia - zákon o sociálnych službách, zákon č.447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 345/2022 Z. z. o inšpekcii v sociálnych veciach a o zmene a doplnení niektorých zákonov (dodržiavanie štandardov kvality pri poskytovaní sociálnych služieb)

► Praktická časť

Základné vybavenie postele – posteľná bielizeň – základné vybavenie postele, výmena posteľnej bielizne s klientom a výmena posteľnej bielizne bez klienta, hygienické požiadavky pri manipulácii s bielizňou, dezinfekcia postele, manipulácia s čistým a špinavým prádlom, prídavné zariadenia postele – antidekubitárne pomôcky, pomôcky na zaistenie bezpečnosti klienta, na zlepšenie pohyblivosti klienta.

Pomoc pri osobnej hygiene – hygienická starostlivosť – hygienická starostlivosť o ležiaceho klienta – ranná a večerná starostlivosť (v sprche, na lôžku klienta), umývanie vlasov, pomôcky uľahčujúce umývanie klienta

Meranie fyziologických funkcií – praktické cvičenie merania fyziologických funkcií, zápis zistených parametrov

Vyprázdňovanie močového mechúra a hrubého čreva – sprievod na toaletu, pomoc pri vyzliekaní, obliekaní, hygienická starostlivosť po vyprázdnení, výmena plienky, podanie podložnej misy, močovej fľaše s následnou dezinfekciou pomôcok

Predchádzanie vzniku preležanín – polohovanie, pomôcky na prevenciu preležanín

Poskytovanie prvej pomoci – praktický nácvik kardiopulmonálnej resuscitácie, reťaz života, prvá pomoc pri popáleninách, zlomeninách (nácvik fixácie s provizórnymi pomôckami), odreninách, bezvedomí, krvácaní z rán

► Prax

Prax prebieha v zariadeniach sociálnych služieb alebo v zdravotníckych zariadeniach, v ktorých je možné vykonávať úkony sebaobsluhy v súlade s prílohou č. 4 zákona o sociálnych službách.

Ide o pretavenie získaných teoretických vedomostí a praktických zručností, ktoré získal frekventant vzdelávacieho programu počas trvania teoretickej a praktickej časti vzdelávacieho programu do praxe – pri lôžku klienta, prijímateľa sociálnej služby, pacienta.